

Warszawa, dnia 31 sierpnia 2022 r.

Poz. 1840

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 30 sierpnia 2022 r.

w sprawie wykazu zajęć prowadzonych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich

Na podstawie art. 42 ust. 7b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wykaz zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z wychowankami albo na ich rzecz przez pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych oraz schroniskach dla nieletnich, zwanych dalej „zakładami”.

§ 2. Do zadań psychologa w zakładzie w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z wychowankami albo na ich rzecz należy w szczególności:

- 1) przeprowadzanie rozmowy wstępnej oraz sporządzanie podstawowej informacji o nieletnim przyjętym do zakładu;
- 2) prowadzenie badań i działań diagnostycznych w zakresie:
 - a) rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wychowanków w celu określenia przyczyn ich niepowodzeń w nauce szkolnej, trudności w funkcjonowaniu oraz w celu wspierania ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień,
 - b) określenia poziomu rozwoju intelektualnego oraz zaburzeń emocjonalnych i rozwojowych, funkcji poznawczych i cech osobowości wychowanków,
 - c) określenia funkcjonowania społecznego, przejawów i przyczyn niedostosowania społecznego, stopnia internalizacji norm etycznych;
- 3) podejmowanie działań w celu zapewnienia nieletnim poczucia bezpieczeństwa;
- 4) diagnozowanie środowiska rodzinnego i rówieśniczego wychowanków;
- 5) udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego rodzinie nieletniego;
- 6) kwalifikowanie wychowanków do odpowiedniej formy pomocy psychologicznej z uwzględnieniem ich deficytów rozwojowych;
- 7) inicjowanie i prowadzenie działań interwencyjnych i mediacyjnych w sytuacjach problemowych i kryzysowych;
- 8) udzielanie wychowankom indywidualnej pomocy psychologicznej (porady psychologiczne, terapia krótko- i długoterminowa);
- 9) prowadzenie specjalistycznych zajęć grupowych: profilaktycznych, psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych, psychokorekcyjnych – obejmujących w szczególności sposoby radzenia sobie ze stresem, nabywania kompetencji społecznych, zapobiegania agresji;

- 10) stosowanie indywidualnych oddziaływań profilaktycznych i terapeutycznych wobec wychowanków zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych;
- 11) opracowywanie i modyfikowanie indywidualnego programu oddziaływań wychowawczych, resocjalizacyjnych i terapeutycznych, indywidualnego planu resocjalizacji lub określanie kierunków oddziaływań resocjalizacyjnych na podstawie indywidualnej diagnozy.

§ 3. Do zadań pedagoga i pedagoga specjalnego w zakładzie w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z wychowankami albo na ich rzecz należy w szczególności:

- 1) przeprowadzanie rozmowy wstępnej oraz sporządzanie podstawowej informacji o nieletnim przyjętym do zakładu;
- 2) podejmowanie działań, które zapewniają nieletnim poczucie bezpieczeństwa oraz pomagają w adaptacji i integracji wychowanków;
- 3) inicjowanie i prowadzenie działań interwencyjnych i mediacyjnych w sytuacjach problemowych i kryzysowych;
- 4) diagnozowanie środowiska rodzinnego i rówieśniczego wychowanków;
- 5) udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego rodzinie nieletniego;
- 6) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i przyczyn szkolnych niepowodzeń nieletnich;
- 7) udział w analizie wyników nauczania;
- 8) kwalifikowanie wychowanków do odpowiedniej pomocy pedagogicznej z uwzględnieniem ich deficytów rozwojowych;
- 9) prowadzenie zajęć wychowawczo-edukacyjnych, w szczególności w zakresie terapii pedagogicznej, socjoterapii, rozwoju osobistego, komunikacji interpersonalnej, zapobiegania agresji;
- 10) dokonywanie oceny funkcjonowania wychowanków w zakładzie w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju wychowanków;
- 11) opracowywanie i modyfikowanie indywidualnego programu oddziaływań wychowawczych, resocjalizacyjnych i terapeutycznych, indywidualnego planu resocjalizacji lub określanie kierunków oddziaływań resocjalizacyjnych na podstawie indywidualnej diagnozy;
- 12) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów nieletnich (m.in. promocja zdrowego stylu życia, uczenie sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach), w tym podejmowanie działań mających na celu pokazanie alternatywy w stosunku do zachowań ryzykownych i problemowych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez nieletnich, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764, 1700 i 1812);
- 13) monitorowanie stopnia realizacji programu przygotowań wychowanków do życia po zwolnieniu z zakładu.

§ 4. Osoby zatrudnione na stanowisku psychologa lub pedagoga legitymujące się posiadaniem wymaganych kwalifikacji prowadzą terapię nieletnich uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz uzależnionych od czynności (uzależnienie behawioralne).

§ 5. Do zadań terapeuty pedagogicznego w zakładzie w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć prowadzonych bezpośrednio z wychowankami albo na ich rzecz należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;
- 2) prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów;
- 4) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 6. Do zadań nauczyciela doradcy zawodowego w zakładzie w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z wychowankami albo na ich rzecz należy w szczególności:

- 1) prowadzenie zajęć z zakresu orientacji i informacji zawodowej;
- 2) udzielanie pomocy w dokonywaniu wyboru zawodu;
- 3) pomoc wychowankom w nabywaniu kwalifikacji zawodowych;
- 4) określanie zgodności posiadanych przez nieletnich predyspozycji z realizowanym kierunkiem kształcenia;
- 5) prowadzenie zajęć z zakresu poruszania się po rynku pracy;
- 6) przygotowanie do samodzielności w zakresie poszukiwania pracy, podjęcia roli pracownika, zmiany zawodu, adaptacji do nowych warunków, mobilności zawodowej, ograniczeń zdrowotnych;
- 7) praca indywidualna z wychowankiem w zakresie reorientacji zawodowej w przypadkach niewłaściwych wyborów, pomocy w przezwyciężeniu problemów szkolnych, możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym;
- 8) prowadzenie poradnictwa w zakresie doksztalcania, służącego przekwalifikowaniu i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.

§ 7. Do zadań nauczyciela logopedy w zakładzie w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z wychowankami albo na ich rzecz należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie logopedyczne;
- 2) prowadzenie specjalistycznych zajęć logopedycznych w zakresie korygowania zaburzeń i wad mowy;
- 3) współpraca z innymi specjalistami zatrudnionymi w zakładzie w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r.¹⁾

Minister Sprawiedliwości: wz. *M. Woś*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 października 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych przez nauczycieli w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich (Dz. U. poz. 1973), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 415 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700).